

ANVISNINGAR och LAGKRAV

2017-01-16 v./u.

Socialsektorn

Alkohol- och drogmottagning

I detta dokument finns en genomgång av alkohol- och drogmottagningens viktigaste miljöpåverkan och vad som kan göras för att minimera negativ miljöpåverkan samt relevanta lagkrav för verksamheten. Vid förslag till förändringar eller uppdateringar av detta dokument ska miljösamordnaren kontaktas. Vid avvikelser från dessa anvisningar, miljöpolicy, miljömål eller när negativ miljöpåverkan uppstår som inte kan betraktas som normal påverkan skall alltid miljösamordnaren kontaktas.

1. Inköp

Viktigt att tänka på vid inköp av förbrukningsvaror som verksamhetsspecifikt förbrukningsmaterial, städmaterial, diskmedel, tvättmedel, torkhandukar, papper och så vidare skall de helst vara miljömärkta. Godkända miljömärken är bra miljöval, svanen, ISO14001, EU-blomman eller EU:s ecolabel och Krav. Det finns även andra miljömärken och vid osäkerhet bör miljökansliet kontaktas för vägledning.

Offentlig upphandling står för ca 16 % av BNP i Europa och i Norden är den siffran ännu högre. Det betyder att de krav som ställs i offentliga upphandlingar och inköp verkligen kan påverka hur leverantörerna bedriver sitt miljöarbete. Miljömärkta produkter har oftast bättre miljöprestanda än icke-miljömärkta produkter. Mindre mängder farliga ämnen används, mindre energi vid framställning, lägre utsläpp av miljö- och hälsoskadliga ämnen till luft och vatten och så vidare. Därför är det viktigt att Mariehamn också satsar hårt på att vara ett föredöme och ha med miljökrav i alla upphandlingar och inköp.

2. Städning

Även städning är en aktivitet där rutiner och attityder spela en stor roll. Lokaler som är välstädade och med god ordning bidrar givetvis till en god inomhusmiljö och en hemtrevlig känsla. Det är dock viktigt att städningen sker med miljöanpassade material och kemikalier. Städkemikalier bör vara miljömärkta och återhållsamhet bör iaktas vid förbrukningen. Om kemikalier med farosymboler används skall säkerhetsdatabladet finnas tillgängligt.

3. Energiförbrukning

En fastighets energiförbrukning är i viss mån beroende av vilka rutiner som finns inom verksamheten. Lampor bör släckas när de inte används, lågenergilampor bör installeras i alla armaturer och vattenkranar och duschar skall användas restriktivt och inte stå och spola. Andra elektriska apparater bör även slås av när de inte används. Fastigheters uppvärmning är givetvis också en viktig faktor att beakta, detta sköts dock företrädesvis av fastighetsavdelningen. Dock bör man fundera över vilken temperatur som egentligen behövs.

4. Avfallshantering

För att minimera mängden avfall bör man i första hand minimera mängden avfall som uppkommer. Det betyder att man ska fundera över om man över huvudtaget behöver köpa in varan. I andra hand ska man återanvända sådant som redan producerats, alltså använda gamla saker eller varor på nytt. I tredje hand ska avfallet sorteras och återvinnas. En typ av återvinning är avfallsförbränning och energiåtervinningen som då uppnås. I sista hand ska avfallet deponeras.

För de fall när återvinning och sortering skall ske inom verksamheten skall fraktioner finnas för, biologiskt avfall, brännbart restavfall, glas, metall, tetror, plastförpackningar, well/kartong och papper. På www.renhallningen.ax finns detaljerad information om vad som skall slängas i de olika kärlen. Farligt avfall som oljor, batterier, elektriska apparater, etc skall tas om hand enskilt.

Det är viktigt att inget hamnar i fel fraktion då det försvårar i återvinningsprocessen. Väl sorterat avfall bidrar det till att mindre jungfruligt material behöver tas i anspråk, att mindre energi krävs i produktionsprocesser och att det som ska energiåtervinnas kan ge så mycket energi som möjligt (fuktigt avfall ger t ex. mindre energi än torrt).

LAGKRAV

Vid förebyggande av uppkomsten av avfall, vid begränsande av avfallets farliga och skadliga egenskaper samt vid hantering av avfall skall bestämmelserna i LL 1981:3 och LF 2011:74 om renhållning iakttas.

Den 1 januari 2017 trädde en ny hälsoskyddslagstiftning i kraft. Landskapslagen 2016:84 om tillämpning på Åland av hälsoskyddslagen är en s.k. blankettlag, d.v.s. rikets hälsoskyddslag tillämpas på Åland. Hälsoskyddslagen innehåller bestämmelser om anmälningspliktiga verksamheter, hanteringen av hushållsvatten, sanitära krav på bostäder, badanläggningar och andra vistelseutrymmen, tillsyn och laboratorieundersökningar. I den kompletterande förordningen 2016:88 beslöts att elva riksförordningar på hälsoskydd, inklusive två om badvatten, ska tillämpas på Åland.

Landskapsregeringens beslut (2006:41) gällande vissa upphandlingar klargör tydligt att miljöhänsyn ska integreras i så stor utsträckning som möjligt i upphandlingsförfarandena.